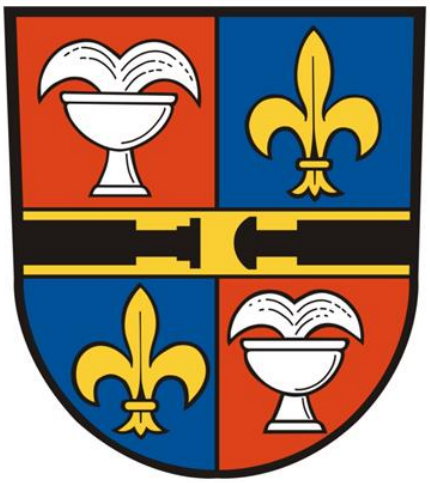
PLÁN ROZVOJE SPORTU MĚSTA STUDÉNKY

2018 – 2023

Obsah

1. ÚVOD 3

2. VÝZNAM SPORTU 4
   2.1. Základní vymezení 4
   2.2. Přínosy sportu 7
   2.3. Samospráva a sport 9
   2.4. Strategické dokumenty vyšších územních celků 10

3. ANALYTICKÁ ČÁST 11
   3.1. Financování sportu z rozpočtu města 11
   3.2. Analýza potřeb v oblasti sportu 13
   3.3. Organizovaný sport 21
      3.3.1. Sportovní spolky 21
      3.3.2. SAK Studénka, příspěvková organizace 22

4. VIZE A ZÁVĚR 23

Seznam tabulek 25
Seznam grafů 25
Seznam použitých zkratek 26
Zdroje 26

1. ÚVOD

„Sport je poezie pohybu a činu“
Dominik Pecka

Sport je oblastí lidské činnosti, která se těší velkému zájmu občanů, a která má zároveň obrovský potenciál je sdružovat a oslovovat, a to bez ohledu na věk či společenský původ.

Úloha obcí a měst při podpoře sportu nabyla v posledních letech na významu, rozvoj sportu na lokální úrovni tak do velké míry souvisí s konkrétními přístupy samospráv. Snahou tohoto dokumentu je uchopit sport v co možná nejširším kontextu. Plán rozvoje sportu města Studénky se soustředí zejména na účast obyvatel ve sportu, sportovní vybavenost a financování sportu z rozpočtu města. Na základě výsledků dílčích analýz výše uvedených oblastí jsou formulovány vize a priority.

Hlavním smyslem realizace je efektivní a sociálně spravedlivá podpora a udržitelný rozvoj sportu, reflektující lokální potřeby, podmínky či trendy účasti obyvatel ve sportu. Plán by měl eliminovat nejčastější omezení vztahu samospráv a sportovního sektoru, mezi která patří, mimo jiné prosazování zájmů úzkých zainteresovaných skupin, využívání sportu jako politického nástroje nebo nízká efektivnost veřejného sektoru při poskytování sportovních služeb.

Na základě porovnání současného stavu a identifikace problémových oblastí je navržena vize a formulovány základní priority podpory a rozvoje sportu ve Studénce. Plán zároveň klade za cíl rozvoj sportovní infrastruktury v širším kontextu, při reflektování současného stavu vybavenosti města či aktuálních trendů sportovního podílu různých sociálních skupin.

Sportovní infrastruktura by měla eliminovat bariéry a dlouhodobě umožňovat co nejvíce lidem být aktivní a věnovat se sportovním aktivitám co nejčastěji, v ideálním případě dle obecně přijímaných požadavků a doporučení realizovat pohybovou aktivitu po celý život.

Rozvoj sportu je nutné realizovat nejen pro občany, ale především s nimi samotnými.

2. VÝZNAM SPORTU

2.1. Základní vymezení

Slovo sport je anglosaského původu a odvozuje se od slova disport, což znamená veselení, rozptýlení, vlastně útěk od práce, od povinnosti k zábavě.

Pod pojmem sport je dnes obvykle označována pohybová (fyzická) aktivita provozovaná podle určitých pravidel a zvyklostí, jejíž výsledky jsou navíc měřitelné nebo porovnatelné s jinými provozovateli téhož sportovního odvětví.

Veškeré formy tělesné aktivity, které jsou provozovány příležitostně nebo organizovaně usilují o dosažení nebo vylepšení fyzické kondice a duševní pohody, upevňování zdraví či rozvoj společenských vztahů. Cílem je zvládnutí pohybových činností (dovedností), všestrannost a vytváření pozitivního vztahu ke sportu.

V moderní podobě je sport provozován přibližně posledních 200 let. Až do nedávna byla v české odborné terminologii rozlišována tělesná výchova, pohybová rekreace a sport.

- Za tělesnou výchovu byla považována pohybová aktivita orientovaná na celkový rozvoj člověka, jeho optimální tělesnou zdatnost, na udržení zdraví, vytvoření trvalého vztahu k pohybu jako součást životního stylu.
- Pohybovou rekreací se rozuměla zájmová, ve volném čase prováděná pohybová činnost, primárně směřovaná na obnovu sil, na udržování tělesné a duševní kondice, příjemné a účelné prožívání volného času.
- Sport charakterizovala pohybová aktivita, motivovaná snahou po dosažení maximální výkonnosti, rozvíjené v tréninku a demonstrované v soutěžích.

Rada Evropy definuje vymezení sportu (Sports Council, 1993, s. 2), kterou v současnosti využívá pro výzkumné účely také Evropská unie - sport je chápán jako „*veškeré formy tělesné aktivity, které jsou provozovány příležitostně nebo organizovaně usilují o vyjádření nebo vylepšení fyzické kondice a duševní pohody, utvoření společenských vztahů či dosažení výsledků v soutěžích na všech úrovních*“.

Definice sportu

- Choutka (1987, s. 15): Sport je oblastí dobrovolné lidské činnosti, která uspokojuje potřeby sportovců a dalších účastníků. Ti se v ní realizují a nacházejí v ní všestranné a hluboké prožitky. Sportovec je v této činnosti nejen objektem, ale i subjektem svého zdokonalování, seberozvoje a sebevýchovy.
- Evropská charta sportu (1992): Sport jsou všechny formy tělesné činnosti, které si kladou za cíl projevení či zdokonalení tělesné i psychické kondice, rozvoj společenských vztahů nebo dosažení výsledků v soutěžích na všech úrovních (ať organizovaný nebo ne).
- Dovalil (2002, str. 6): Sport je dobrovolná pohybová aktivita motivovaná snahou po dosažení maximální výkonnosti, rozvíjené v tréninku a demonstrované v soutěžích.

- Moravec (2007 s. 10) popisuje v duchu Evropské charty o sportu.: Sport zahrnuje všechny vhodné formy organizovaných i neorganizovaných pohybových aktivit, jejichž cílem je podpořit u lidí starost o jejich zdraví, duševní pohodu, tělesný, funkční, psychický rozvoj a pohybovou výkonnost, uspokojování jejich kulturních potřeb, formovat sociální vztahy nebo dosáhnout lepší výsledky a zvýšit jejich sportovní výkonnost v soutěžích na různé úrovni.

Legislativní vymezení

Roli obcí a měst při podpoře sportu vymezuje zákon č.115/2001 Sb., o podpoře sportu, ve znění pozdějších předpisů.

§ 6 zákona pak přímo vymezuje úkoly obcí:
1) Obce ve své samostatné působnosti vytvářejí podmínky pro sport, zejména
   a) zabezpečují rozvoj sportu pro všechny, zejména pro mládež,
   b) zabezpečují přípravu sportovních talentů, včetně zdravotně postižených občanů,
   c) zajišťují výstavbu, rekonstrukce, udržování a provozování svých sportovních zařízení a poskytují je pro sportovní činnost občanů,
   d) kontrolují účelné využívání svých sportovních zařízení,
   e) zabezpečují finanční podporu sportu ze svého rozpočtu.
2) Obec zpracovává v samostatné působnosti pro své území plán rozvoje sportu v obci a zajišťuje jeho provádění.

§ 6a pak definuje obsah plánu rozvoje sportu:
Plán rozvoje sportu v obci nebo kraji obsahuje zejména vymezení oblastí podpory sportu, stanovení priorit v jednotlivých oblastech podpory sportu a opatření k zajištění dostupnosti sportovních zařízení pro občany obce nebo kraje. Součástí plánu je také určení prostředků z rozpočtu obce nebo kraje, které jsou nezbytné k naplnění plánu.

Při poskytování dotací z rozpočtu města je zásadní legislativní úpravou zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů (dále jen zákon č. 250/2000 Sb.).
K dalším relevantním právním normám patří zejména:
- zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů.

V kontextu role obce jako poskytovatele sportovních zařízení je relevantní především § 23 zákona č. 250/2000 Sb. Dle § 23, odst. 1, může územní samosprávný celek ve své pravomoci k plnění svých úkolů, zejména k hospodářskému využívání svého majetku a k zabezpečení veřejně prospěšných činností:
a) zřizovat vlastní organizační složky jako svá zařízení bez právní subjektivity,
b) zřizovat příspěvkové organizace jako právnické osoby, které zpravidla ve své činnosti nevytvářejí zisk,
c) zakládat obchodní společnosti.

Další možností (kromě prodeje) je pronájem sportovních zařízení. Na tento způsob hospodaření s majetkem se vztahuje zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

Sport a současnost

Sport, ať už aktivní nebo pasivní, je důležitou součástí našeho každodenního života a v mnoha směrech jej podstatně ovlivňuje. Sport a pohybové aktivity jsou neopomenutelnou součástí života společnosti, s pozitivním dopadem do mnoha jeho oblastí. Je nejrozšířenější aktivitou u všech věkových skupin, s výrazným vlivem na zdravotní stav a životní styl populace.
V současné době je sport provozován na několika různých úrovních:

a) **na vrcholové úrovni** profesionálně nebo poloprofesionálně (podle významu sportu a kvality sportovce). Sportovec v takovém případě obvykle denně trénuje, často i několik hodin nebo na „plný úvazek“, účastní se soutěží na mezinárodní nebo alespoň národní úrovni,
b) **na výkonnostní úrovni** poloprofesionálně nebo amatérsky - obvyklý je pravidelný trénink v rozsahu několika jednotek až desítek hodin týdně, registrace v některém sportovním svazu a pravidelná účast v soutěžích,
c) **na rekreační úrovni** - příležitostné sportování v rozsahu maximálně několika hodin týdně, bez oficiální registrace nebo s registrací v rekreačních čistě amatérských soutěžích.

Široké dělení sportu lze ilustrovat na následujícím obrázku

2.2. Přínosy sportu

Nedostatek tělesné aktivity zvyšuje výskyt nadváhy, obezity a četných chronických onemocnění jako kardiovaskulární choroby a diabetes. Takové choroby se podílejí na snižování kvality života jedince, ohrožují život a také zatěžují rozpočet zdravotnictví. Sport jako nástroj prevence a zdraví upevňující tělesné aktivity má dalekosáhlejší vliv než jakékoli jiné společenské hnutí.

Tělesný pohyb je jedním ze základních faktorů aktivního odpočinku, který účinně kompenzuje pracovní vypětí a v dnešní společnosti častou jednostrannost života. Sportování lze považovat za vhodnou součást využívání volného času a doplněk životního stylu a v důsledku toho o kultivaci tvořivých sil člověka.

Sport lze využívat jako nástroj veřejné politiky při realizaci zejména následujících cílů:

a) zdravotních (snižování rizik civilizačních onemocnění, udržování dobré fyzické a psychické kondice, sport jako prostředek regenerace po závažných onemocněních, apod.),
b) rozvojových (revitalizace lokalit pro potřeby rozvoje sportovní infrastruktury, sport jako nástroj rozvoje cestovního ruchu, apod.),
c) sociálních (sociální začleňování prostřednictvím sportu, rovné příležitosti, posilování komunitního života, apod.),
d) ekonomických (efektivní poskytování sportovních služeb, sport jako nástroj marketingové strategie města, apod.).

Zdravotní cíle sportu

- v posledních desetiletích se vlivem nových vzorců trávení volného času (TV, internet, sociální sítě) změnily každodenní návyky dětí a mladistvých. Tato změna časově koresponduje s nárůstem dětské nadváhy a obezity, které jsou, mimo jiné, projevem snížení množství námahy potřebné k vykonávání každodenních prací, k přepravě a k dosahování aktivit ve volném čase (včetně činností s pohybovými aktivitami),
- sedavý životní styl je rizikovým faktorem rozvoje chronických nemocí, včetně kardiovaskulárních chorob, navíc existuje spojitost mezi pohybovou aktivitou a průměrnou délkou života. „Sedaví lidé“, kteří začali vést pohybově aktivnější život, udávají, že se cítí lépe z pohybového i duševního hlediska a těší se vyšší kvalitě života.
- V lidském těle dochází v důsledku pravidelné pohybové aktivity k morfologickým a funkčním změnám, které mohou zabránit vzniku některých nemocí, nebo je oddálit a zlepšit naši výkonnost při tělesné námaze.

Výsledky výzkumů jasně hovoří o tom, že pohybově aktivní život přináší zejména následující zdravotní přínosy:

- snížení rizika kardiovaskulárních chorob,
- prevence arteriální hypertenze a zlepšení regulace krevního tlaku,
- výkonnost kardiopulmonálních funkcí,
- stabilní úroveň metabolických funkcí a nízký výskyt cukrovky druhého typu,
- udržování tělesné hmotnosti a snížení rizika obezity,

- snížené rizika určitých typů rakoviny, například rakoviny prsu, prostaty a tlustého střeva,
- mineralizace kostí v mládí, které přispívá k prevenci osteoporózy a zlomenin ve starším věku,
- zlepšení zažívání a regulace střevního rytmu,
- udržování a zlepšování svalové síly a vytrvalosti a zvýšení každodenní výkonnosti,
- udržování motorických funkcí včetně síly a rovnováhy,
- udržování kognitivních funkcí a snížení rizika depresí a demence,
- nižší úrovně stresu a s tím spojeného zlepšení kvality spánku,
- zlepšení sebehodnocení a sebeúcty a zvýšení elánu a optimismu,
- snížení absence v práci (pracovní neschopnosti ze zdravotních důvodů),
- nižší riziko pádů starších osob a prevence chronických nemocí spojených se stárnutím.

Rozvojové cíle sportu

Sportoviště je od sebe navzájem liší kvalitou, dostupností, možnostmi využití apod. Jejich údržba, modernizace a rozvoj záleží na finančních množnostech vlastníků, ať už jsou to obce, města, sportovní kluby či organizace nebo soukromí vlastníci. Získání dostatečného možností finančních prostředků z různých zdrojů, a tím rozšiřování možností sportovního vyžití širokou veřejností, významně přispívá ke zvyšování zájmu o nejrůznější sportovní aktivity.

Rozvojová dimenze sportu a cestovní ruch souvisí především s realizací atraktivní sportovní infrastruktury. V případě účelného využití se z vyloučených nebo zanedbávaných lokalit mohou stát místa, která budou atraktivní nejen pro místní obyvatele, ale návštěvníky daného místa nebo lokality. S ohledem na současné trendy ve sportu je možné s přiměřenými náklady upravit nevzhledné prostory právě pro sportovní a volnočasové aktivit. V případě správné volby místa, vybavení a možností využití se může stát sport i zdrojem příjmů do rozpočtu města i soukromých subjektů, které poskytují doplňkové služby (např. občerstvení, ubytování).

Sociální cíle sportu

Sport a pohybové aktivity jsou přirozenou náplní volného času nejen pro mládež. Jako prostředek k výchově, vzdělání, formování osobnosti a sociálních vazeb je sport doporučovaným a osvědčeným prostředkem k eliminaci patologických společenských jevů.

Naplňování sociálních cílů sportu lze rovněž chápat jako proces cílevědomého působení různých faktorů na člověka s cílem dosáhnout pozitivních změn v jeho vývoji. Jde o záměrné vytváření takových podmínek, které podporují optimální rozvoj každého jedince v souladu s jeho potřebami. Podněcují rozvoj jeho individuálních vlastností, schopností a dovedností, a zároveň jej směřují i ke komunitnímu způsobu života.

Ekonomické cíle sportu

Města a obce vlastní řadu majetku a nemovitostí určených pro sportovní aktivity. Zároveň přebírají do svého vlastnictví majetek a vybavení od sportovních klubů, které mnohdy jsou

ve velmi špatném stavu. Mnoho z těchto staveb by potřebovalo nezbytné opravy. Města a obce v současnosti na tyto opravy nemají finanční prostředky, proto jsou sportoviště opravována postupně a v menším rozsahu než by bylo potřeba. Většina měst usiluje o to, aby postupně probíhala modernizace sportovišť tak, aby byla bezpečnostně a uživatelsky vyhovující. Dostatek finančních prostředků je předpokladem k naplnění těchto cílů.

Cíle související se zapojením se do sportu vystihuje sport pro všechny, zaměřený na rovné příležitosti, pestré možnosti či sportovní zařízení odpovídající poptávce. V souvislosti s rovnými příležitostmi a významem sociální inkluze bývá nejčastěji zmiňován sport handicapovaných nebo jinak společensky znevýhodněných osob.

2.3. Samospráva a sport

Hlavním cílem sportovní politiky by mělo být neustálé zvyšování zapojování všech skupin obyvatelstva do sportovního dění, ať už organizovaně nebo v rámci volnočasových aktivit. Důležitým předpokladem je efektivní provoz sportovních zařízení s eliminováním bariér vstupu, financování jejich výstavby, rekonstrukce, modernizace a údržby i využití volně přístupných ploch pro neformální aktivity. Je důležité mít na paměti, že sport jako aktivita by měl být dostupný a přístupný všem – tedy děti, mládeži, dospělým, seniorům, zdravotně i sociálně znevýhodněným.

EU* dále vymezuje kroky místních samospráv v následujících bodech:

- vypracovat soupis všech sportovních a rekreačních zařízení a v případě potřeby je rozšiřovat, eventuálně společně se sportovními organizacemi,
- zabezpečit dostupná zařízení všem obyvatelům (infrastruktura a veřejná doprava),
- zabezpečit otevřený přístup do sportovních zařízení pro všechny občany s ohledem na rovnost pohlaví a na rovné příležitosti pro každého,
- podporovat účast ve sportu a společenské vztahy prostřednictvím místních kampaní, například specifických sportovních akcí a různých alternativ k organizovanému sportu,
- organizovat atraktivní akce a aktivity pro všechny za účelem vytváření návyků k pravidelné pohybové aktivitě,
- pomáhat sportovním organizacím při vytváření a provádění projektů zaměřených na podporu pohybové aktivity a účasti ve sportu ve skupinách obyvatelstva se sedavým způsobem života,
- rozvíjet partnerství s univerzitami a odborníky z odvětví zdravotnictví s poskytováním podpory, poradenství a předepisování pohybové aktivity, se zaměřením na podporu pohybové aktivity a účasti ve sportu u skupin obyvatelstva se sedavým způsobem života.

* http://www.msmt.cz/sport/pokyny-eu-pro-pohybovou-aktivitu

2.4. Strategické dokumenty vyšších územních celků

Dokumenty z oblasti tělovýchovy a sportu

- Zákon o podpoře sportu,
- Národní program rozvoje sportu pro všechny,
- Evropská charta sportu,
- Bílá kniha o sportu,
- Koncepce státní podpory sport,
- Plán podpory rozvoje sportu v letech 2015-2017 (MŠMT),
- Národní strategie ochrany a podpory zdraví a prevence nemocí,
- Program podpory sportu a pohybových aktivit občanů Moravskoslezského kraje.

Koncepce podpory sportu 2016–2025 (Sport 2025)

Sport 2025 je strategickým dokumentem, jenž bych schválen vládou ČR v červnu 2016. Koncepce prezentuje „směry rozvoje a podpory českého sportu, pilíře, priority, strategické cíle i podmínky naplnění v období 2016–2025“.

Cílem koncepce je „zlepšit podmínky pro sport a státní reprezentaci ČR tak, aby odpovídaly významu sportu pro společnost i jednotlivce, respektovaly tradici i sportovní politiku EU“.

Koncepce definuje „horizontální priority“, které by měly být zohledněny, mimo jiné, při „tvorbě strategických záměrů samospráv“. Jedná se o následující priority:

a) zastavit pokles tělesné zdatnosti dětí a mládeže,
b) zastavit růst nadváhy a obezity u dětí a mládeže,
c) zvyšovat úroveň pohybové gramotnosti,
d) snižovat ekonomickou spoluúčast rodin ve sportu,
e) transparentnost, evidence a otevřenost informací ve sportu,
f) aktivní boj proti negativním jevům ve sportu,
g) rovné příležitosti,
h) meziresortní a mezisektorový přístup,
i) spolupráce státní správy a regionálních či místních samospráv,
j) zapojení sportovních odborníků a sportovců do rozhodovacích procesů samospráv,
k) podpora dobrovolnictví a trenérství jako zájmové činnosti.

Dokument vymezuje také strategické oblasti podpory sportu, a to:

a) rozvoj sportu pro všechny,
b) podpora široké základny výkonnostních sportovců,
c) rozvoj školního a univerzitního sportu,
d) zvyšování odbornosti ve sportu,
e) obnova a budování sportovních zařízení.

3. ANALYTICKÁ ČÁST

3.1. Financování sportu z rozpočtu města Studénky

Analýza zainteresovaných subjektů

Pro stanovení základního směru, cílů a strategie plánu rozvoje sportu se jeví jako vhodné vymezit jednotlivce nebo zainteresované skupiny, které jakýmsi způsobem ovlivňují, mohou ovlivňovat nebo mohou být sami, přímo či nepřímo, ovlivňováni strategií rozvoje sportu a vytváření podmínek pro jeho další rozmach.

Cílem analýzy je identifikovat subjekty a pokusit se popsat jejich pozici, vztah ke sportovnímu prostředí, jejich kompetence a případné vzájemné vazby.

V našem případě byly identifikovány následující subjekty:

a) Rada a zastupitelstvo města

Zainteresovanost, podporu a rozvoj sportu orgánů samosprávy je možné vysledovat na vývoji výdajů určených na sport jako celek, ať už v rámci investic anebo formou veřejné finanční podpory. Jak z tabulky jednoznačně vyplývá, dochází každoročně k navyšování částek investovaných do sportu či sportovních zařízení v majetku města. Ať již na straně investic, provozu a údržby, anebo v oblasti VFP.

Tabulka č. 1 – Finanční prostředky v rozpočtu města do sportu

Rozpočet města Studénky	2018	2017	2016	2015
Sportovní zařízení (provoz, investice)	18 927 500,00	8 648 700,00	5 588 200,00	1 025 000,00
Veřejná finanční podpora - sport	2 644 000,00	2 404 500,00	1 560 000,00	1 355 000,00
SAK Studénka, příspěvková organizace *	14 669 800,00	13 373 300,00	13 710 900,00	13 363 000,00
CELKEM	**36 241 300,00**	**24 426 500,00**	**20 859 100,00**	**15 743 000,00**

částky v tabulce jsou uvedeny v [Kč]

* částka je uvedena jako příspěvek na provoz celé organizace (sport i kultura)

b) Sportovní komise

Sportovní komise je poradním orgánem rady města. Na svých jednáních především projednává žádosti o VFP. Sportovní komisi tvoří předseda a členové komise. Vedle sportovní komise o podpoře sportovních aktivit rozhoduje i grantová komise, která řeší žádosti na grantové akce, mimo jiné zaměřené i na sportovní aktivity, určené zpravidla široké veřejnosti.

c) Odbor školství, kultury a sociálních věcí

V rámci městského úřadu patří sportovní oblast pod odbor školství, kultury a sociálních věcí. Mezi úkoly odboru z oblasti sportu patří zejména:

- spolupráce s organizací zabezpečující sport (SAK Studénka, příspěvková organizace),
- zajišťování VFP a metodická pomoc žadatelům o VFP,
- kontrolní činnost oblasti v poskytování VFP,

- zabezpečování činnosti Turistického informačního centra, které zprostředkovává informace pro občany a návštěvníky města o sportovním a volnočasovém vyžití ve městě.

d) Sportovní kluby a spolky

Ve Studénce působí více než 20 sportovních spolků (oddílů) či jiných subjektů, reprezentujících město na všech úrovních výkonnostního sportu. Sportovní spolky jsou při své činnosti finančně podporovány městem v rámci VFP.

e) SAK Studénka, příspěvková organizace

Spravuje mimo jiné i sportovní zařízení na území města, a to:

1. areál bývalého koupaliště,
2. víceúčelovou sportovní halu,
3. sportovní centrum,
4. sportovně-rekreační areál.

ad 1) slouží k volnočasovým aktivitám jednotlivců i rodin, je zde vybudováno přírodní jezírko, nainstalované jsou herní prvky pro děti, pro relaxaci a odpočinek jsou k dispozici lavičky,

ad 2) je určena pouze pro zimní sporty – hokej a bruslení. Hokejové kluby využívají ledovou plochu nejen k tréninkům, ale i k sportovním utkáním. Veřejnost i školy mají možnost využít led pro rekreační bruslení,

ad 3) jeho součástí je fitcentrum, sauna, bazén, vířivá vana, bowling; všechny části centra jsou hojně navštěvovány veřejností,

ad 4) k dispozici je minigolf, brouzdaliště a herní prvky pro děti s pískovištěm.

f) Školy

Předpokladem sportovních aktivit obyvatel je kvalitní a pestrá výuka tělesné výchovy na školách. Základní a střední školy sehrávají rovněž důležitou úlohu z hlediska poskytování svých sportovních zařízení, ať se jedná o venkovní sportoviště nebo tělocvičny, které vytváří důležité zázemí jak organizovaným sportovcům, tak zájemcům z řad neorganizovaných obyvatel.

3.2. Analýza potřeb v oblasti sportu

Analýza potřeb v oblasti sportu prezentuje výsledky dotazníkového šetření mezi obyvateli města. Dotazování se měli možnost zúčastnit všichni obyvatelé, všech věkových skupin.

Termín realizace dotazníkové šetření mezi občany města Studénky, byl stanoven od 6. dubna do 6. května 2018. Dotazník byl dostupný nepřetržitě po dobu 24 hodin denně na webových stránkách města. Odkaz byl umístěn také na sociálních sítích a pozvání k vyplnění dotazníku dostali spoluobčané také formou e-mailu.

Způsob oslovení respondentů:

- elektronický dotazník,
- uzavřené (zejména dichotomické) a otevřené otázky.

Technika sběru dat:

- dotazník umístěn na webových stránkách www.mesto-studenka.cz (vytvořeno pomocí Google Dokumenty),
- propagace na webových stránkách Facebook.

Respondenti:

- obyvatelé města Studénky (cílovou skupina),
- odpovědi zaslalo celkem 385 respondentů, z toho 376 ze Studénky a Nové Horky, 9 odpovědí bylo z blízkého okolí.

Cíle dotazníkového šetření

- zjištění četnosti sportování,
- důvody vedoucí ke sportu a vedoucí k nemožnosti sportovat,
- nejčastější sportovní aktivity mezi obyvateli, ať již členy, tak také nečleny sportovních spolků,
- využívání sportovních zařízení, jejich stav,
- názory na další rozvoj sportu ve městě, apod.

V kontextu výše uvedených analýz bylo cílem určit, zda se liší frekvence sportovních aktivit členů a nečlenů sportovních klubů (spolků).

Základní informace o respondentech

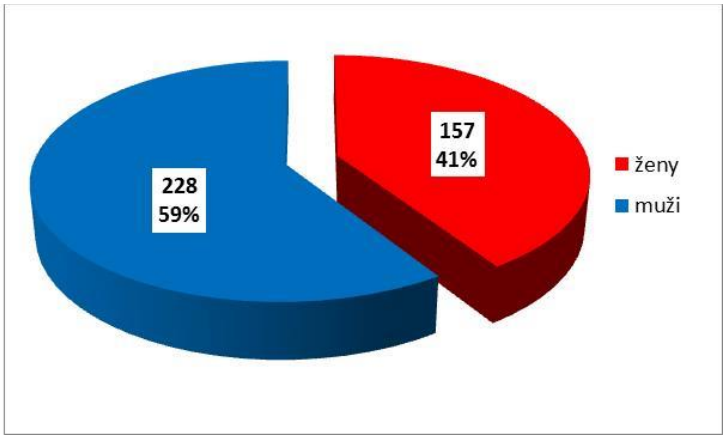
Tabulka č. 3 a tabulka č. 4 ukazují strukturu respondentů podle pohlaví a věku. Poměr žen a mužů tak byl více nakloněn mužské části populace (59,22 % vs. 40,78 %). Informace prezentované v tabulkách jsou doplněny pro lepší orientaci v daných odpovědích grafy.

Celkem se šetření zúčastnilo 385 respondentů ze Studénky a blízkého okolí.

Tabulka č. 2 – Pohlaví respondentů

Pohlaví		
Žena	157	40,78 %
Muž	228	59,22 %
Celkem	385	100,00 %

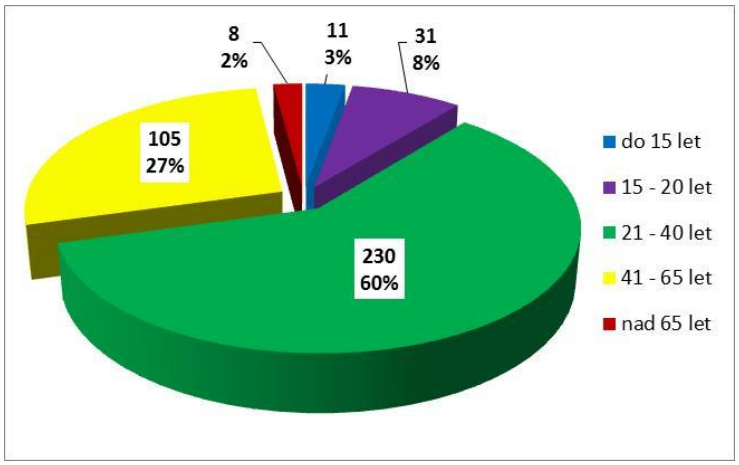
Graf č. 1 – Pohlaví respondentů

Tabulka č. 3 – Věková struktura respondentů

Kolik je Vám let		
do 15 let	11	2,86 %
15 – 20	31	8,05 %
21 – 40	230	59,74 %
41 – 65	105	27,27 %
nad 65 let	8	2,08 %
Celkem	385	100,00 %

Graf č. 2 – Věková struktura respondentů

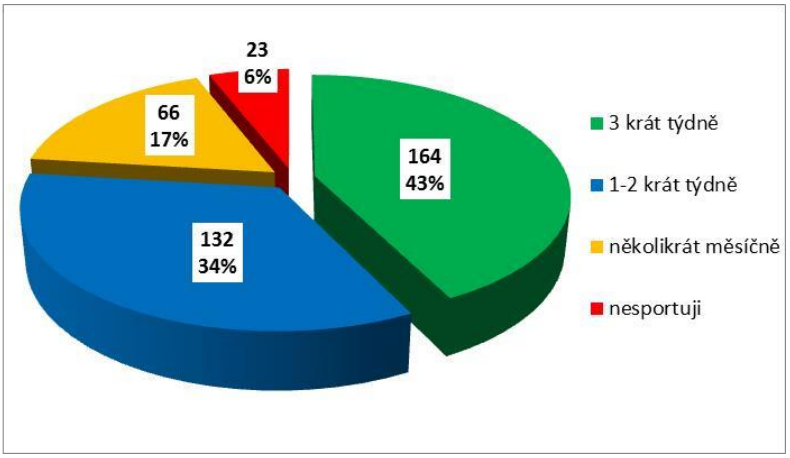
Obecně o sportovních aktivitách

Další oblast otázek, na kterou respondenti odpovídali, se týkala sportu jako volnočasové aktivity. Je velmi potěšující, že většina respondentů (přes 76 %) sportuje několikrát týdně. Z čehož jednoznačně vyplývá, že občanům města na jejich zdraví záleží.

Tabulka č. 4 – Četnost sportovních aktivit

Jak často sportujete		
3 krát týdně	164	42,60 %
1-2 krát týdně	132	34,29 %
několikrát měsíčně	66	17,14 %
nesportuji	23	5,97 %
Celkem	385	100,00 %

Graf č. 3 – Četnost sportovních aktivit

Při dalším zjišťování bylo na respondentech, aby zvážili, co jim nejvíce brání v pravidelném sportování, vybrat mohli více odpovědí. Nejčastějším problém je místo, kde by mohli sportovat a také nedostatek času.

Tabulka č. 5 – Důvody, proč nesportujete

Důvod, proč nesportujete pravidelně		
Nemám kde sportovat	170	44,16 %
Nemám dostatek času	126	32,73 %
Nic mi nebrání	91	23,64 %
Nemám s kým bych sportoval/a	37	9,61 %
Nemám dostatek motivace přinutit se sportovat	28	7,27 %
Nemám dostatek peněz	23	5,97 %
Mám zdravotní problémy	22	5,71 %
Nemám rád/a soutěžení	7	1,82 %
Nemám chuť ani zájem sportovat	4	1,04 %

Graf č. 4 – Důvody, proč nesportujete

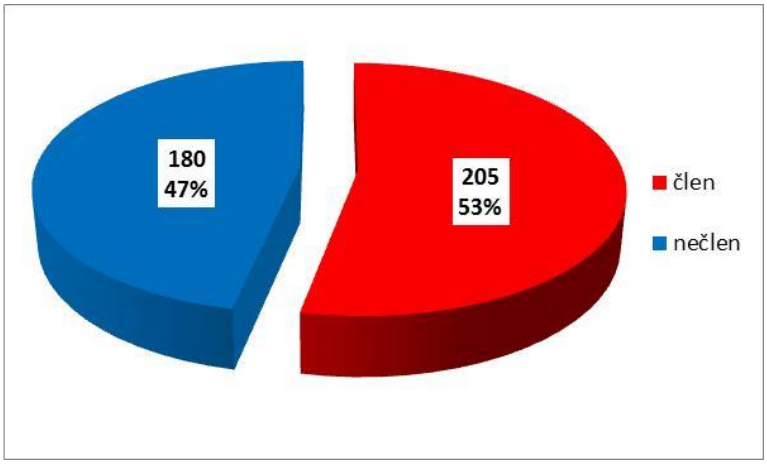
Organizovaný vs. neorganizovaný sport

Respondenti, kteří jsou organizování v některých ze spolků, případně klubů byla zhruba polovina.

Tabulka č. 6 – Organizovaný vs. neorganizovaný sport

Organizovaný sport		
člen	205	53,25 %
nečlen	180	46,75 %
Celkem	385	100,00 %

Graf č. 4 – Organizovaný vs. neorganizovaný sport

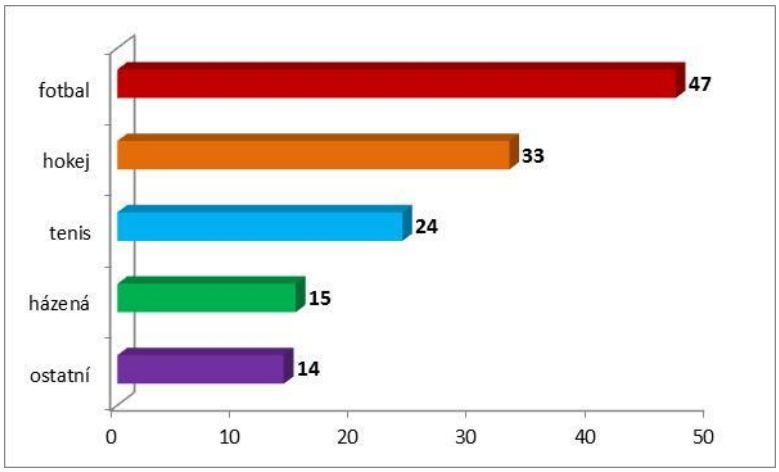

V případě, že jste členem/členkou sportovního klubu, na jaký sport (sporty) je klub zaměřen?

Tabulka č. 7 – Zaměření členů na druh sportu

Zaměření členů spolku na druh sportu	
fotbal	170
hokej	126
tenis	91
házená	37
ostatní	28

Graf č. 5 – Zaměření členů na druh sportu

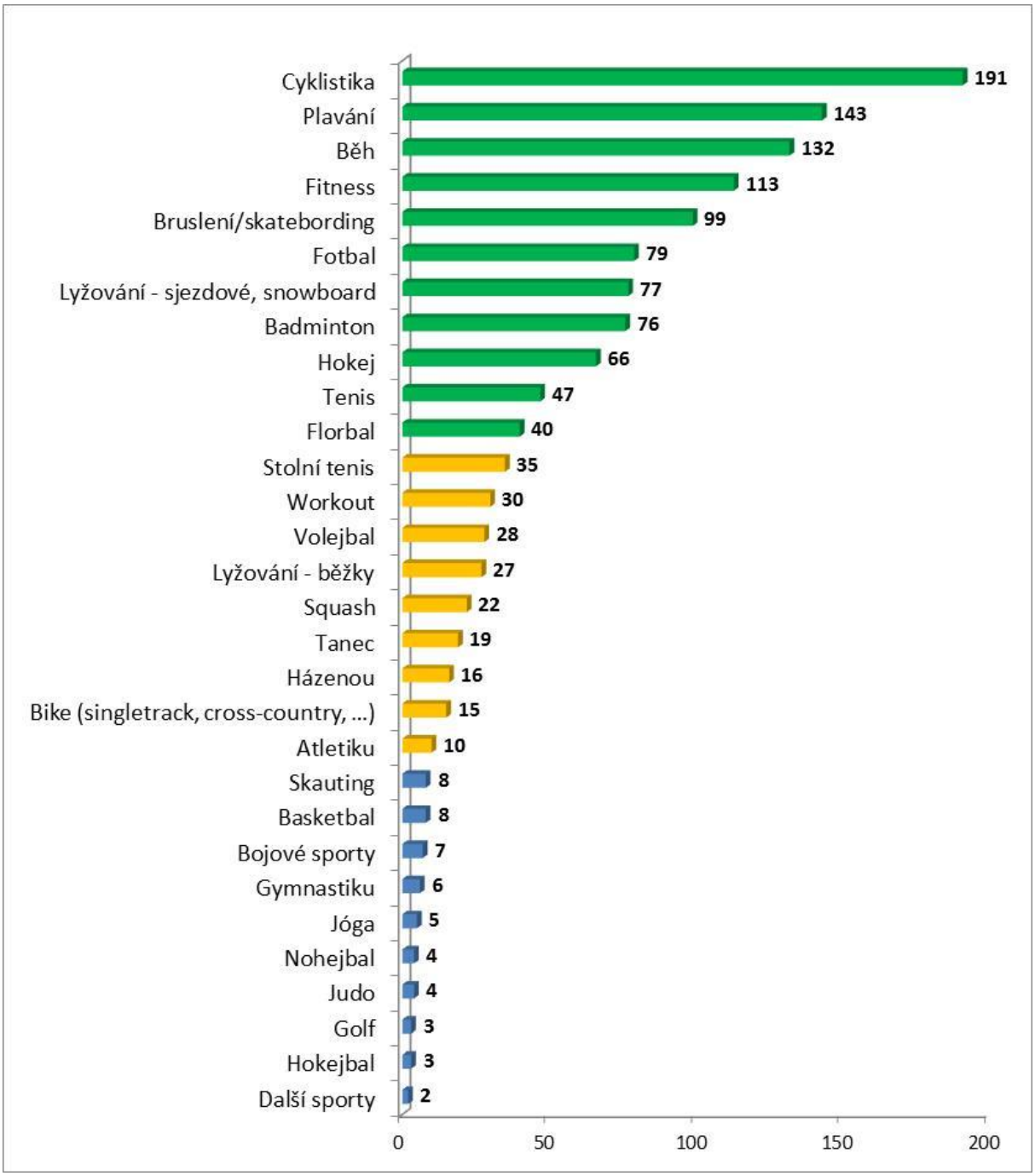

Další šetření se týkalo sportovních aktivit, které pravidelně respondenti vykonávají v průběhu sezóny. Následně bylo při vyhodnocování zohledněno, zda je respondent členem nějakého spolku, klubu.

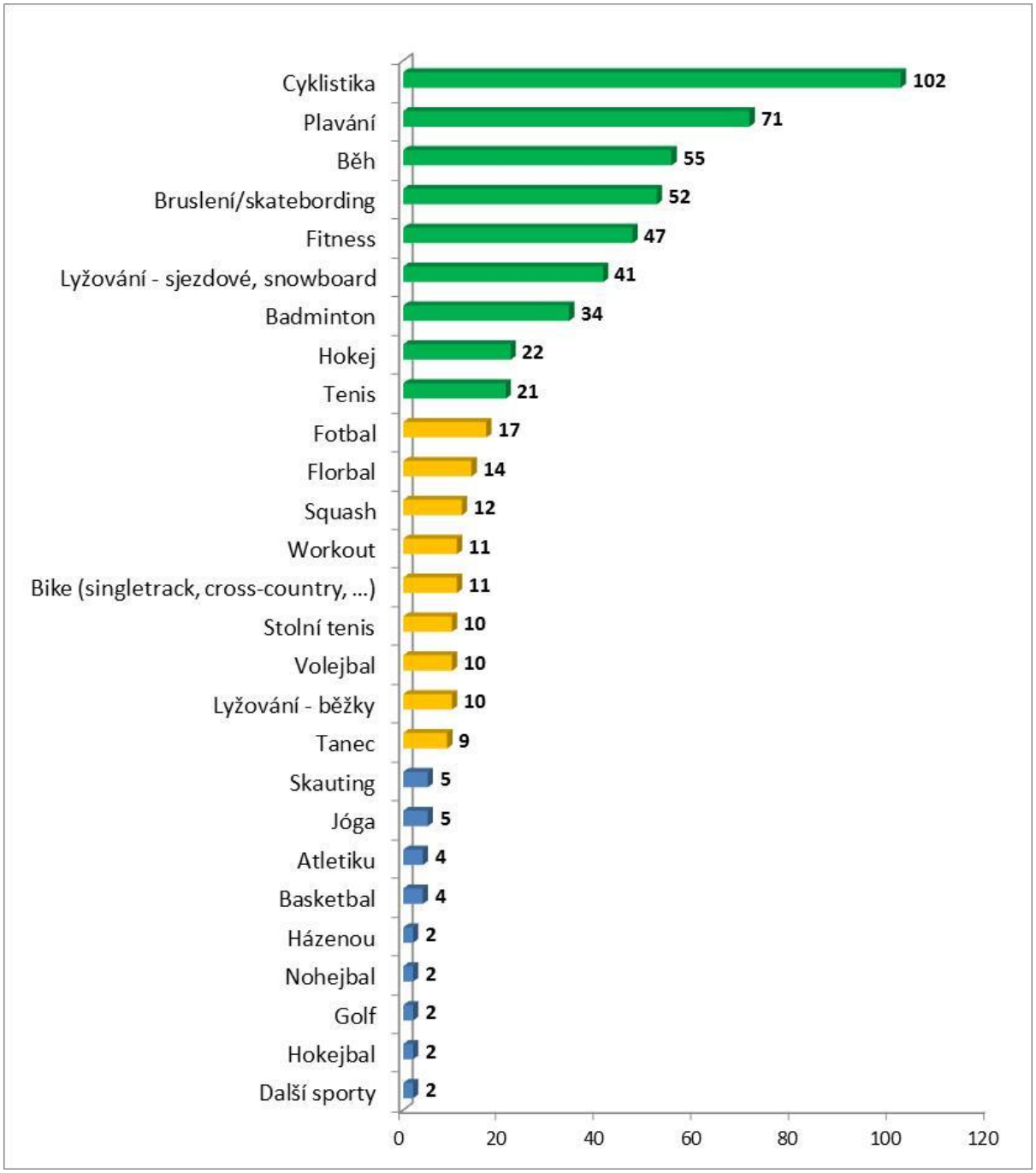
U respondentů, kteří odpověděli, že nejsou členy sportovního klubu ani spolku byl zaznamenán podobný zájem o sportovní aktivity jako v případě respondentů, kteří jsou členy některé klubu či spolku. Což také demonstrují následující dva grafy.

Graf č. 6 zobrazuje všechny respondenty, kteří na danou otázku odpověděli. Graf č. 7 prezentuje pouze nečleny spolku či klubu, tzn. pouze ty, kteří nejsou členy žádného spolku nebo klubu.

Graf č. 6 – Sportovní aktivity – všichni respondenti

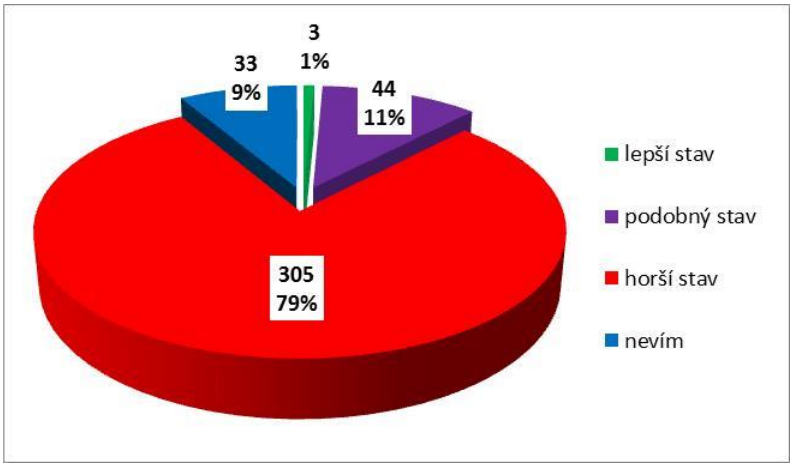
Graf č. 7 – Sportovní aktivity – respondenti, kteří nejsou členy spolku či klubu

Sportovní zařízení

Poslední oblast otázek byla zaměřena na hodnocení stavu sportovních zařízení. Dále byla dána možnost respondentům vyjádřit se, jaké sportovní zařízení jim ve městě chybí.

Graf č. 8 – Zhodnocení stavu sportovních zařízení ve srovnání s jinými městy

Výsledkem vysoké nespokojenosti se sportovními zařízeními ve Studénce je na jedné straně neutěšený stav zimního stadionu, jehož rekonstrukce je připravena a na straně druhé vzhled letního stadionu. Dalším velmi často zmiňovaným nedostatkem je dle respondentů nedostatečná výstavba cyklostezek a následné propojení na okolní obce či města.

Poslední graf č. 9 vypovídá o tom, která sportovní zařízení, které ve městě respondentům chybí.

Graf č. 9 – Chybějící sportovní zařízení ve městě

3.3. Organizovaný sport

3.3.1. Sportovní spolky

Zásadní úlohu ve Studénce sehrává sport realizovaný na úrovni sportovních spolků či klubů, které zaštiťují sportovní soutěže na všech úrovních, včetně těch nejvyšších. Sportovní spolky mají výrazný vliv při vytváření dlouhodobého vztahu dětí a mládeže ke sportu. Od činnosti spolků se odvíjí, nebo mohou odvíjet i další aktivity související s celkovým rozvojem sportu ve Studénce (sportovní akce a programy pro veřejnost, divácký sport).

Potřeby a vize sportovních spolků byly rovněž předmětem dílčích analýz v rámci analytické fáze. Prostřednictvím dotazníku určeného přímo spolkům bylo mimo jiné zjišťováno, jak jsou spolky spokojené se sportovním zázemím k realizaci sportovní činnosti, jaký podíl tvoří dotace od města na celkovém hospodaření spolku nebo zda jsou z důvodu nedostatku prostředků omezováni v realizaci sportovních aktivit. Celkem byly navráceny 4 dotazníky.

Z dotazníkového šetření vyplynuly především následující hlavní poznatky:

- většina spolků udává, že nemá vyhovující zázemí,
- spolky poukazují na nedostatečné kapacity svých sportovních zařízení,
- financování činnosti ze strany města označují jako uspokojivé.

Předpoklady rozvoje činnosti a růstu členské základny spolky spatřují v modernizaci a zlepšování stavu sportovišť, v obnově sportovního vybavení, rozšíření trenérské základny o kvalifikované trenéry, zajištění podmínek pro kvalitní trénink apod.

Spolky vyvíjející nejvíce sportovních aktivit ve městě jsou zároveň spolky s registrovanými hráči. Těmto spolkům je poskytována VFP z rozpočtu města na provoz a činnost.
Jsou to tyto spolky:

- FOTBAL Studénka, z. s.,
- HC Studénka, z. s.,
- HC SLEDGE Studénka z. s.,
- SK Studénka, z. s.,
- Sportovní klub Statek Nová Horka, z. s.,
- TJ MSV STUDÉNKA, z. s.,
- ÚAMK BMX Studénka.

Tabulka č. 8 – Výše poskytnuté VFP

Spolek	poskytnuto 2018	poskytnuto 2017	poskytnuto 2016	poskytnuto 2015	poskytnuto 2014
FOTBAL Studénka, z. s.	555 000,00	514 000,00	524 000,00	360 000,00	190 000,00
HC Studénka, z. s. *	1 250 000,00	1 200 000,00	423 000,00	390 000,00	320 000,00
HC SLEDGE Studénka z. s.	70 000,00	25 000,00	7 000,00	0,00	18 000,00
SK Studénka, z. s.	500 000,00	428 000,00	426 000,00	390 000,00	320 000,00
Sportovní klub Statek Nová Horka, z. s.	65 000,00	45 000,00	36 000,00	30 000,00	30 000,00
TJ MSV STUDÉNKA, z. s.	100 000,00	75 000,00	41 000,00	100 000,00	200 000,00
ÚAMK BMX Studénka	50 000,00	50 000,00	33 000,00	30 000,00	20 000,00
CELKEM	**2 590 000,00**	**2 337 000,00**	**1 490 000,00**	**1 300 000,00**	**1 098 000,00**

částky v tabulce jsou uvedeny v [Kč]

* HC Studénka, z.s. je od roku 2017 poskytováno cca 800.000,00 Kč/rok na ledovou plochu
(v předešlých letech bylo ledování zahrnuto do příspěvku SAK Studénka, příspěvkové organizace)

3.3.2. SAK Studénka, příspěvková organizace

Organizace vznikla k 01.09.1997 jako Městské kulturní středisko, od 01.07.2012 došlo ke změně názvu na SAK Studénka, příspěvková organizace, k rozšíření činností, které organizace vykonává, a tyto byly zaznamenány do zřizovací listiny.

Ve zřizovací listině má příspěvková organizace mimo kulturní činnosti vymezeno i „Zajišťování sportovních, rekreačních, rekondičních a regeneračních aktivit v objektech a na pozemcích předaných organizaci do užívání, případně jiných prostorech v katastru města Studénky“.
Organizace spravuje tato sportoviště:

- areál bývalého koupaliště,
- víceúčelovou sportovní halu,
- sportovní centrum,
- sportovně-rekreační areál.

4. VIZE A ZÁVĚR

Vize rozvoje sportu ve městě do roku 2023

Při plánování rozvoje sportu se jeví jako optimální cílené směřování aktivit na vyspecifikované skupiny obyvatel.

Mládež bude mít možnost výběru z různých sportovních odvětví ve sportovních spolcích, které nebudou omezovány materiálními podmínkami – sportovní zařízení nebudou limitovat kluby v rozvoji sportovních odvětví a přibíraní nových členů. Děti a mládež budou v co nejširší míře informováni o činnosti spolků ve městě

Sportovní kluby budou mít, také díky nastavenému vícezdrojovému financování, dostatek prostředků k financování vlastní činnosti, včetně dalšího rozvoje – budou se tak moci účastnit sportovních soutěží a turnajů, navíc budou motivovány rozšiřovat své aktivity směrem k obyvatelům města a blízkého okolí. Iniciativně se budou podílet na nabídce sportovních aktivit v průběhu roku, např. pořádáním sportovních akcí, k čemuž budou ze strany města finančně motivovány.

Děti a mládež preferující neorganizované, individuální aktivity budou mít možnost bezplatně využívat bezpečnou infrastrukturu pro realizaci takovýchto aktivit (cyklostezky, běžecké trasy). Zároveň budou moci, za stejných podmínek jako spolky, využívat hřiště a další prostory pro realizaci kolektivních neorganizovaných aktivit. Na území města se budou konat pravidelné sportovní akce pro neorganizované sportovce.
Mládež by měla mít možnost pravidelně se vyjadřovat se ke svým potřebám, vznášet návrhy na realizaci nové sportovní infrastruktury, programů či akcí.

Dospělí, kteří nejsou členy spolků budou moci využívat volných kapacit sportovních zařízení za jasně stanovených finančních podmínek. Předpokladem je efektivní informovanost o aktuální dostupnosti zařízení a pořádání sportovních programů či akcí.
Senioři budou moci využívat sítě pěších zón a cyklostezek jak k dopravě po městě, tak k aktivnímu trávení volného času v okolí, včetně sportovišť s adekvátním vybavením.

Stávající i nová sportovní infrastruktura bude reagovat na specifické potřeby osob se zdravotním postižením, které budou součástí rozhodovací procesu při plánování nových sportovních zařízení či volnočasových lokalit.

Prioritní oblasti rozvoje sportu ve Studénce

Na základě výsledků analytické části a návrhů obyvatel byly formulovány následující prioritní oblasti.
Rozvoj sportu ve městě tak lze rozdělit do čtyř horizontálních prioritních oblastí (nejsou si sobě nadřazené), od kterých se bude odvíjet rozvoj sportu v následujících letech.

PO1 Sportovní infrastruktura
PO2 Sportovní akce, propagace, partnerství
PO3 Sport a škola
PO4 Podpora sportovních klubů

Postup při formulaci prioritních oblastí, strategických cílů a opatření

Priority, strategické cíle a specifická opatření vyplynuly z dotazníkových šetření. Na základě četnosti odpovědí a návrhů byly formulovány následující priority a strategické cíle:

- znovuotevření koupaliště,
- vybudování víceúčelových sportovišť,
- vybudování víceúčelové haly,
- rozšíření sítě cyklostezek,
- vybudování fitness hřišť,
- odkup sportovišť, která nejsou ve vlastnictví města.

Formy podpory sportu ve městě

1. Přímá podpora (finanční prostředky z rozpočtu města budou činit 15 % celkových výdajů)
   a) rozpočtovaná v rámci rozpočtu obce
      - zřizování sportovních zařízení nebo jejich částí, nákup sportovního vybavení,
      - revitalizace a opravy sportovních zařízení ve vlastnictví města a jejich vybavení,
   b) poskytovaná v rámci příspěvku na provoz příspěvkové organizaci města
      - z příspěvků jsou spolufinancovány náklady související s pořádáním nebo účastí příspěvkové organizace na sportovních akcích nebo soutěžích,
      - z příspěvku na provoz je hrazena běžná údržba a opravy vybavení tělocvičny (sportovního zařízení) a multifunkčního hřiště,
   c) poskytovaná jako dotace v souladu s platným programem nebo zásadami pro poskytování VFP.

2. Nepřímá podpora
   a) výpomoc při údržbě stávajících sportovních zařízení, cyklostezek, vybavení k volnočasovým aktivitám apod.,
   b) zveřejňování pořádaných sportovních akcí a jejich výsledků,
   c) propagace sportovních akcí všemi dostupnými prostředky, možnost uveřejňování informací z jednotlivých sportovních akcí,
   d) možnost bezplatného využívání sportovních zařízení ve vlastnictví města při pořádání sportovních akcí,
   e) možnost bezplatného využívání pozemků ve vlastnictví města při pořádání sportovních akcí.

Závěr

Plán rozvoje sportu města Studénky je výsledkem společné práce všech, kteří byli ochotni se na jeho tvorbě podílet svými názory, náměty a připomínkami. Poděkování patří zejména občanům města, kteří k jeho zpracování přispěli vyplněním dotazníku a také spolkům na území města, které rovněž prostřednictvím dotazníků vyjádřili svá stanoviska, postoje a představy jakým směrem by se měly sportovní aktivity města ubírat.

Plán rozvoje sportu města Studénky schválilo Zastupitelstvo města Studénky na svém zasedání konaném dne 14.06.2018 usnesením č. 397/25/18.

Seznam tabulek

Tabulka č. 1 – Finanční prostředky v rozpočtu města do sportu
Tabulka č. 2 – Pohlaví respondentů
Tabulka č. 3 – Věková struktura respondentů
Tabulka č. 4 – Četnost sportovních aktivit
Tabulka č. 5 – Důvody, proč nesportujete
Tabulka č. 6 – Organizovaný vs. neorganizovaný sport
Tabulka č. 7 – Zaměření členů na druh sportu
Tabulka č. 8 – Výše poskytnuté VFP

Seznam grafů

Graf č. 1 – Pohlaví respondentů
Graf č. 2 – Věková struktura respondentů
Graf č. 3 – Četnost sportovních aktivit
Graf č. 4 – Organizovaný vs. neorganizovaný sport
Graf č. 5 – Zaměření členů na druh sportu
Graf č. 6 – Sportovní aktivity – všichni respondenti
Graf č. 7 – Sportovní aktivity – respondenti, kteří nejsou členy spolku či klubu
Graf č. 8 – Zhodnocení stavu sportovních zařízení ve srovnání s jinými městy
Graf č. 9 – Chybějící sportovní zařízení ve městě

Seznam použitých zkratek

apod. – a podobně
ČR – Česká republika
EU – Evropská unie
MŠMT – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
TV – televize
VFP – veřejná finanční podpora
vs. – versus (proti)

Zdroje

Bílá kniha o sportu
Koncepce podpory sportu 2016–2025 (Sport 2025)
Plán rozvoje sportu v Novém Jičíně
Program rozvoje města Studénky
Program rozvoje sportu města Hoštky na období 2017–2021
Strategický plán rozvoje sportu v Žatci
Zákon č.115/2001 Sb., o podpoře sportu, v platném znění
Zákon č.128/2000 Sb., o obcích, v platném znění
Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění

Internetové zdroje

http://www.msmt.cz/file/20028/
http://www.msmt.cz/sport/pokyny-eu-pro-pohybovou-aktivitu
https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/nutrition_physical_activity/docs/ebs_412_en.pdf
http://www.szu.cz/publikace/studie-zdravi-deti-2016
http://sdv.msmt.cz/uploads/Programy_2017_2019_31_10_2016.pdf